



Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1
15006 Tallinn

Meie 05.02.2014 nr 4/50

Siseriikliku siirdehinna topeltmaksustamise kõrvaldamisest

Lugupeetud Hr Ligi

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi Kaubanduskoda) pöördub oma liikmetelt saadud tagasisidele tuginedes Rahandusministeeriumi poole, sooviga välja selgitada, kas kehtiv tulumaksuseaduse (edaspidi TuMS) regulatsioon tagab siseriikliku siirdehinna topeltmaksustamise kõrvaldamise. Kaubanduskojale on laekunud liikmete poolt tagasisidet, et topeltmaksustamise kõrvaldamine on küll reguleeritud Rahandusministri 10.11.2006 määrusega nr 53 "Seotud isikute vahel tehtud tehingute väärtuse määramise meetodid" (edaspidi Määrus), kuid puudub selgus, kuidas peaks toimuma enammakstu tagastamine maksu tasumise õigusliku aluse äralangemisel.

Lisaks soovime tähelepanu juhtida asjaolule, et hetkel ei saa maksukorralduse seaduse (edaspidi MKS) kohaselt küsida Maksu- ja Tolliametilt (edaspidi EMTA) siduvat eelotsust seotud isikute vahel tehtud tehingute väärtuse kindlaksmääramise suhtes. Mõõname, et praktikas on võimalik saada siduv eelotsus asjaolude kohta, mis võivad sisaldada ka siirdehinna teemasid, kuid konkreetselt hinnastamise ja meetodi valiku osas ei ole võimalik siduvat eelotsust taotleda. Oleme seisukohal, et ettevõtete maksuriskide maandamiseks, oleks mõistlik võimaldada maksukohustuslasel taotleda siduvat eelotsust ka seotud isikute vahel tehtud tehingu väärtuse kindlaksmääramise suhtes.

1. Topeltmaksustamise kõrvaldamine maksu õigusliku aluse äralangemisel

Kui siirdehind erineb turuväärtusest ning maksuhaldur kasutab tulumaksu määramisel turuväärtust, tekib seotud isikute topeltmaksustamine. Topeltmaksustamise kõrvaldamiseks korrigeerib maksuhaldur vastavalt ka teise poole kasumit. Määruse § 19 lõige 3 sätestab: (3) Maksu tasumise õigusliku aluse äralangemise korral võimaldab maksuhaldur riigisisese topeltmaksustamise vältimiseks teisele tehingupoolele ettenähtust suurema maksusumma tagastamist või tasaarvestamist vastavalt maksukorralduse seadusele. Seega Määruse kohaselt on võimalik topeltmaksustamist kõrvaldada kahel alternatiivsel viisil:

- a) tasaarvestamisega;
- b) enammakstu tagastamisega õigusliku aluse äralangemisel.

Tasaarvestamine toimub tehniliselt deklaratsioonivorm INF 11 täitmise teel. Tehingu teine osapool saab sellega õiguse tulumaksuga maksustatava sündmuse saabumisel tasaarveldada maksukohustuse esimese osapoole poolt tasutud maksusummaga. Seega tasaarvestamise võimalus siirdehinna topeltmaksustamise kõrvaldamiseks on olemas. Samas jääb selgusetuks, mida mõistetakse maksu

tasumise õigusliku aluse äralangemise all. Näiteks, kui emattevõtte annab tütarettevõttele intressivaba laenu, siis antud tehing oleks siirdehinna regulatsiooni kohaselt maksustatav. Kui hiljem hakatakse intressiarvestust teostama tagantjärele ja kaob ära eelnevalt maksu tasumise alus – intressita laenu andmine –kas antud asjaolu oleks Määruse kohaselt maksu tasumise õigusliku aluse äralangemine.

Maksustamise aluseks olevate asjaolude äralangemine on sätestatud TuMS § 54 lõikes 6, kuid seal puudub viide turuväärtusele mittevastava siirdehinna maksustamisele – TuMS § 50 lõikele 4. Seega TuMS ei võimalda siirdehinna topeltnmaksustamise kõrvaldamist maksustatava sündmuse õigusliku aluse äralangemise korral. Meie hinnangul puudub hetkel selgus, millised tingimused peavad olema täidetud, et oleks võimalik taotleda maksusumma tagastamist õigusliku aluse äralangemise tõttu. Selgusetuks on jäänud ka asjaolu, millises deklaratsiooni vormis peaks deklareerima maksusumma tagastamist õigusliku aluse äralangemise korra.

Kaubanduskoda on seisukohal, et maksusüsteem peab olema selge ja arusaadav. Seega soovime välja selgitada, mida tähendab maksu tasumise õigusliku aluse äralangemine siirdehinna kontekstis. Lisaks soovime saada selgust, kas siirdehindade topeltnmaksustamist on võimalik kõrvaldada ettenähtust suurema maksusumma tagastamisega või esineb TuMS-i ja Määruse vahel vastuolu. Vastuolu ilmnemisel teeme ettepaneku täiendada TuMS § 54 lõiget 6 viitega TuMS § 50 lõikele 4.

2. Siirdehinna puudutava siduva eelotsuse küsimine

Kaubanduskoda juhib tähelepanu asjaolule, et MKS § 91² lõike 2 kohaselt ei saa seotud isikute vahel tehtud tehingute väärtuse kindlaksmääramise suhtes küsida maksuhaldurilt siduvat eelotsust. Kehtiv regulatsioon ei võimalda maksukohustuslase ja makushalduri koostööd tehingute väärtuse kindlaksmääramisel. Määrus küll sätestab turuväärtusele vastavuse kindlaksmääramise meetodid ja kehtestab kindlad nõuded maksumaksja dokumentatsioonile, kuid nii maksumaksja kui ka maksuhaldur teostavad kontrolli tehingu turuväärtuse vastavusele eraldi. Näiteks peab maksukohustuslane kontrollima tehingu vastavust turuväärtusele täites tulumaksudeklaratsiooni (TSD lisa 6 rida 10) ja maksuhaldur maksurevisjoni läbi viies.

Kuivõrd siirdehinna turuväärtusele vastavuse kindlaksmääramine on aeganõudev ja keeruline protsess ning Eestil on antud valdkonnas vähe praktikat, siis ettevõtete maksuriskide maandamiseks tuleks võimaldada maksumaksja ja maksuhalduri vahelist kokkulepet siirdehindadega seotud üksikasjade kooskõlastamiseks. Antud meetod motiveeriks maksukohustuslast juba enne tehingu sõlmimist pöörduma makushalduri poole saamaks vastust turuväärtusele vastavuse osas. Leiame, et antud lahendus maandaks maksumaksja ebakindlust kontsernisestest tehingute sooritamisel ning annaks ka maksuhaldurile võimaluse kergemini kontrollida maksumaksja siirdehinna vastavust turuväärtusele.

Kaubanduskoda juhib tähelepanu, et Eesti naaberriikides nagu Läti, Leedu ja Soome on maksumaksjal võimalik saada siduv eelotsus ka siirdehinna jaoks. Mõõname, et siduva eelotsuse küsimise tingimused erinevad riigiti, samas ei välistata eelotsuse küsimise võimalust siirdehinna osas täielikult. Meile teadaolevalt on võimalik siduvat eelotsust küsida enamuses Euroopa Liidu liikmesriikides nagu Austrias, Saksamaal, Belgias, Taanis, Hispaanias, Prantsusmaal, Ungaris, Hollandis, Poolas, Rumeenias. Euroopa Liidu väliselt on samuti võimalik siirdehinna puudutavat eelotsust küsida näiteks Ameerika Ühendriikides, Kanadas ja Austraalias. Seega peame vajalikuks üle vaadata ka Eestis kehtiv MKS-is sätestatud siduva eelotsuse regulatsioon ja kaaluda tungivalt eelotsuse küsimise võimaldamist ka siirdehindade jaoks.

Eeltoodust tulenevalt palume Rahandusministeeriumil:

1. Selgitada, mida tähendab maksu tasumise õigusliku aluse äralangemine siirdehinna kontekstis ja kuidas on seotud isikute vaheliste tehingute topeltmaksustamist võimalik kõrvaldada ettenähtust suurema maksusumma tagastamisega;
2. Vastuolu ilmnemisel TuMS-i ja Määruse vahel, täiendada TuMS § 54 lõiget 6 viitega TuMS § 50 lõikele 4;
3. Teeme ettepaneku MKS-st välja jätta § 91² lõige 2 ja võimaldada maksukohustuslasel küsida EMTA-lt siduvat eelotsust seotud isikute vahel tehtud tehingute väärtuse kindlaksmääramise suhtes.

Lugupidamisega

/digitaalselt allkirjastatud/

Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Simoona Hion simoona@koda.ee +372 604 0060